

Honnyí Lelevelek

és

Tudósítások.

Magyar Ország.

Nagy Méltóságú Gróf *Rhedey Lajos*, a' Leopold Rendjének egyik nevezetes tagja, Tek. Bihar Vármegyének Administratora, Nemes Magyar Hazánk nagy lelkű hazafia, és a' Magyar Nyelvnek 's Literaturának nagy előmozdítója, a' N. Váradon lévő Weidenfeld nevű viselő Magyar Regement gyermekeinek nevelésekre szép summa pénzt ajándékozott. Hasonló adakozással volt azon nevendékek éránt Fő Tisztelendő N. Váradon Kanonok *Tokody István Úr*, 's kedves unokája *Tokody József* Tek. Bihar Vármegyének nagy érdemű Fő Jegyzője is, a' ki azon ifjú hadi seregnek számára 12 apró puskát és egyéb hadi eszközökre való költséget ajándékozni hazafiai kötelességének tartotta.

A' közelebb múlt October hólnapnak vége felé, nagy méltóságú Gróf Szalai *Barkóczy Ferentz*, Cs. Kir. Kamarás és Titkos Tanácsos Úr, Tek. Pest Pilis és Sólt törvényesen egyesült Vármegyék Administratorának előülése alatt tartott közönséges gyűlésben, azon egyesült Vármegyének tisztviselői közt, következő hivatalbéli változások történtek. A' Pesti Kerületbéli Fő Szolgabíró *Adonyi Mihály* Úr, és a' Váczi Kerületnek Fő Szolgabírája Titt. *Bárczay Pál* Úr Kerületjeket megtserélték; a' Váczi Kerületnek

All-Szolgabírája *Konkolyi József Úr* azon hivatalba Pesire, 's helyette *Fáy András Úr* a' Vácz-i Kerületbe tétettek által. A' Solti Kerületbéli meg holt All-Szolgabírónak *Modrovics Úrnak* helyébe, a' jövődő Restaurátzióinak idejéig *Friedrich Antal Úr* tétetett All Szolgabíróvá. — A' Vármegyének Fő Indzsinörje *Balla Antal Úr* azon hivataláról lemondván, arra *Mocsy György Úr* emeltetett.

A' Nagy Szombati Könyvnyomtató és polgár *Jelinek Keresztelő János* Urnak azon buzgó hazafiúságát, melyet az utolsó Fr. háborúban, az ott feküdt Cs. Kir. katonaság eránt mutatott, Fels. Urunk avval kívánta meg jutalmaztatni, hogy a' Fels. Kir. helytartó Tanács által az eránt való kegyelmes megelégedését nékie tudtára adatta, melly a' múlt October 6-ik napján nékie, t. i. a' fent nevezett N. Szombati Könyvnyomtató Úrnak, a' polgári külső Tanácsnak, és a' formaruhás polgári Tiszteknek jelenlétekben felolvastott.

Pestről October 24-dik napján. A' Nemzeti Bibliotéka Museumának szalájában, egy tudós Hazánkfia *Titt. Kis Sándor Úr* több Tek. Nemes Vármegyéknek Tábla Bírája, e' folyó hólnap 21-dikén azon hasznos, és már sajtó alatt lévő munkájáról, melyet a' *Közönséges Alphabétumról* és az abból folyó *Logometriáról*, *Logosphiáról*, *Ortographiáról*, és közönséges írásról fontos tanítást mondott sok tudós Hazafiaknak, nevezetessen *Szent-Királyi és Kraszna-Horkai Gróf Andrássy Leopold Cs. K. Kamarás Úrnak* jelenlétekben. A' maga tanításának végzetével a' ne-

vezett tudós Hazánkba practice megmutatta azt, hogy az ő universalis írásának minden nyelvekben hasznát lehet venni, a' mennyiben a' jelen volt Tudósok közzül egyik a' Mi Atyánkot előben Angliai, azután Görög nyelven előtte elmondván, azokat a' maga közönséges Alphabetumának segítségével leírta, 's mindeniket gyorsan, és a' szépejésnek vagy hangnak helyes regulái szerint elolvasta.

Azon időben, mellyben én a' Német Országj Vniversitásokban tanultam, egy *Kalmár György* nevű Hollandiában tanult, és sok Európai Országokat béjárt tudós Magyar hasonló értelmű munkátskát adott ki *Lingva Philosophica* nevezet alatt, 's avval mind a' Hollandiai, mind a' Berlini vagy Tudósok előtt, a' millyenek voltak *Büsching*, *Teller*, *Spalding* és mások, nagy kedvességet tatált. Mitsoda következésé lehetett ennek az ő *Universalis Nyelvnek* nem tudhatom, a' mint értésemre esett, munkájának tökéletessegre való vitelét csak hamar azután következett halála megakadályoztatta.

Tudománybéli Tudósítás.

A' most leg közelebb következő Novemberi Pesti vásárkor, minden nevezetes és hiteles Könyvtáros boltokban fog a' következő hasznos munkátaláltatni: *Die Bilderwelt. Ein unterhaltendes und belehrendes Bilderbuch für die Jugend, mit erklärenden Erzählungen in deutscher, französischer, und ungerischer Sprache. Von Jakob Glatz. Zwey Bände in groß quart 1813 mit 36 Kupfertafeln.* Az az: a' világ képekben. Múlattatva

30
oktató képes könyv az ifjúság számára Német, Frantzia, és Magyar előadásokkal. Készítette Glatz Jakab. Két darabban, nagy negyedrében, 36 rózra metzett rajzolatokkal.

Ez a munka olly véggel készült, hogy abból az ifjúságot mind a' természeti dolgok és a' mesterségek közelebből való esméretére lehessen oktatni, mind főképpen a' Magyar, Német, és Frantzia nyelvekben gyakorolni. Az abban előforduló sok rajzolatok és azoknak magyarázatai, az ezekhez ragasztott előadásokkal együtt, elég gyönyörködtetésére szolgálhatnak az ifjúságnak, a' mellett, hogy őket hasznos dolgokra is tanítják. Az előadás eleven, és egészen az ifjú Olvasók elméjek tehetségeikhez vagyon alkalmaztatva: a' mint e' részben Tiszt. Tudós Glatz Konzisztórium-béli Tanácsos Úrnak munkái eléggé esméretesek. Különösen neveli ezen munka becsét a' Magyar Ifjúságra nézve az, hogy a' Német előadás mellett, a' Frantzia és Magyar nyelveken írt magyarázatok is mellettek lévén, ezen három nyelv természetének megtanulására nagy segítségül szolgálhatnak.

Az egész munka árrát két darabban az alább meg nevezett Könyves bolt 8. forintra határoza meg Váltóban, a' melly igen illendő árért azt mind Pesten, mind Posonyban, és Bétsben meg lehet szerezni,

Doll Antal Bétsi Könyves-
áros boltjában.